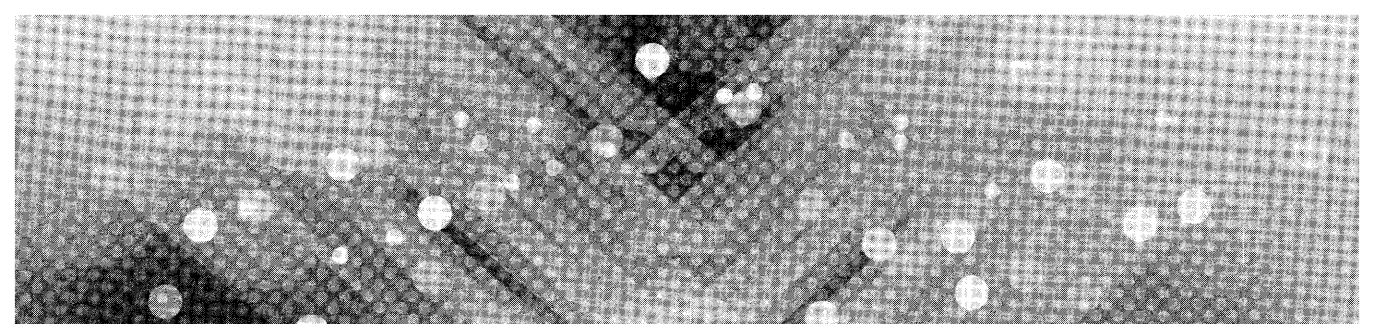

โปรแกรมฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะ ผู้นำนันทนาการระดับต้น Training Program to Enhancing Competencies of Beginning Recreation Leaders

ณรงค์ วิชัยรัตน์, อุษากร พันธุ์วานิช, แลเมซุรี ฤกษ์วิบูลย์
คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
และนักวิชาการอิสระ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำนันทนาการระดับต้น และเพื่อศึกษาผลของการเข้าร่วมโปรแกรมฝึกอบรมที่มีต่อการเสริมสร้างสมรรถนะสำหรับผู้นำนันทนาการระดับต้น กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 ของสถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ทั้ง 17 วิทยาเขต โดยมีกระบวนการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ 1) การสร้างและพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำนันทนาการระดับต้น โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร จำนวน 5 คน นำหลักสูตรไปทดลองใช้กับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 ของสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี จำนวน 30 คน ที่ได้มาจากวิธีการเลือกแบบเจาะจงและวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย โดยวิธีจับสลากแบบไม่ใส่คืน 2) ศึกษาผลของการเข้าร่วมโปรแกรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำนันทนาการระดับต้นกับ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 ของสถาบันการพลศึกษา จำนวน 5 วิทยาเขต ได้แก่ วิทยาเขตอ่างทอง วิทยาเขตกรุงเทพ วิทยาเขตสุพรรณบุรี วิทยาเขตสมุทรสาครและวิทยาเขตชัยภูมิ ที่ได้มาจากวิธีการสุ่มอย่างง่าย

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลของการประเมินความสามารถของผู้นำนันทนาการระดับต้นของกลุ่มทดลองโปรแกรม หลังเข้าร่วมโปรแกรมสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยก่อนเข้าร่วมโปรแกรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.87 และหลังเข้าร่วมโปรแกรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74
2. ผลของการประเมินความสามารถของผู้นำนันทนาการระดับต้นของการขยายโปรแกรมสถาบันการพลศึกษา จำนวน 5 วิทยาเขต ได้แก่ วิทยาเขตอ่างทอง วิทยาเขตกรุงเทพ วิทยาเขตสุพรรณบุรี วิทยาเขต

สมุทรสาครและวิทยาเขตชัยภูมิ โดยสถาบันการพลศึกษาทุกวิทยาเขตหลังเข้าร่วมโปรแกรมสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: โปรแกรมฝึกอบรม, การสร้างเสริมสมรรถนะ, ผู้นำนันทนาการ

Abstract

The purposes of this research were to develop the training program to strengthen the leadership competency of primary recreation leaders, and to study the participation results of a training program towards improving the competency of primary recreation leaders. The population used in this research included fourth year bachelor's degree students at the Institute of Physical Education, Ministry of Tourism and Sports in all seventeen campuses. The research process was divided into two steps; 1) the creation and development of training program to strengthen the primary recreation leaders. The process was carried out by using five experts to examine the quality of curriculum, and taking the curriculum to try out with thirty fourth year Bachelor's degree students at the Institute of Physical Education at the Chonburi Campus, selected by using the purposive sampling method, and simple random sampling method by no-return drawing lots, and 2) a study of program participation results to strengthen the leadership competency of primary recreation leaders the fourth year Bachelor's degree students at the Institute of Physical Education in five campuses including Angthong Campus, Bangkok Campus, Suphanburi Campus, Samutsakhon Campus, and Chaiyaphum Campus selected by using simple random sampling method.

The research results revealed the following

1. The ability evaluation result on primary recreation leaders in the experimental group after participation in the program was higher than before the participation with a statistical significance at .05 level, namely, before participating the program the mean was equal to 1.87, and after participating the program the mean was equal to 3.74;
2. The ability evaluation result of primary recreation leaders on the program extension in the Institute of Physical Education for five campuses including Angthong Campus, Bangkok Campus, Suphanburi Campus, Samutsakhon Campus, and Chaiyaphum Campus, The results of all the campuses of Institute of Physical Education after the participation was higher than before participation in the program with a statistical significance of .05 level.

Keywords: Training Program, Enhancing Competency, Recreation Leaders

บทนำ

ยุทธศาสตร์หนึ่งของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ในการพัฒนาประเทศให้มั่นคง สังคมสงบสันติ และประชาชนดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ได้ให้ความสำคัญกับยุทธศาสตร์การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์หนึ่งของแผนพัฒนานันทนาการแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2555- 2559) คือ ยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนาบุคลากรในการเป็นผู้นำและการจัดบริการนันทนาการ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผู้นำนันทนาการให้มีศักยภาพสามารถขับเคลื่อนนันทนาการจากระดับชุมชนสู่ระดับนานาชาติ และพัฒนาบุคลากรนันทนาการให้มีศักยภาพและขีดความสามารถในการจัดบริการนันทนาการระดับมาตรฐานสากล โดยมีกลยุทธ์ในการผลิตและพัฒนาบุคลากรในการเป็นผู้นำนันทนาการและจัดบริการนันทนาการให้มีคุณภาพและมาตรฐาน ดังนี้

1. จัดอบรมผู้นำ และผู้ให้บริการนันทนาการ
2. ร่วมมือกับสถาบันการศึกษา เพื่อผลิตบุคลากรนันทนาการอาชีพในทุกสาขา ได้แก่ สาขานันทนาการเพื่อส่งเสริมสุขภาพ สาขานันทนาการเพื่อบำบัดรักษา สาขานันทนาการเพื่อการท่องเที่ยว สาขานันทนาการสำหรับผู้สูงอายุ เป็นต้น
3. จัดทำหลักสูตรการอบรมเพื่อผลิตนักนันทนาการอาชีพเฉพาะทาง ได้แก่ สาขานันทนาการเพื่อการพาณิชย์ นันทนาการเพื่อการส่งเสริมสุขภาพ นันทนาการเพื่อการบำบัดรักษา เป็นต้น

สถานนันทนาการแห่งเอเชีย ได้กล่าวไว่ว่านันทนาการเป็นปัจจัยที่สำคัญของชีวิตในอันที่จะนำมาซึ่งความสุข ความพอใจ ความหรรษาร่าเริง

และจะก่อให้เกิดมีความมานะพยายามที่จะแสวงหาสรรพสิ่งหลากหลายแก่ชีวิต และยังได้คำนึงถึงความสำคัญทางด้านนันทนาการอีกหลายประการ เช่น ประการแรก โครงการเกี่ยวกับนันทนาการที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อร่างกายและจิตใจ ประการที่สอง การศึกษาของประชาชนในทางด้านนันทนาการให้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์มากที่สุด ประการสุดท้าย ประเทศต่างๆ ควรฝึกอบรมผู้นำนันทนาการไว้เพื่อที่จะบรรลุผลสำเร็จถึงหลักการดังกล่าว ทุกคนควรให้ความร่วมมือกันและตระหนักในความสำคัญของนันทนาการ และคุณค่าของนันทนาการที่มีต่อทุกคน ทุกครอบครัว ทุกชุมชน และตลอดจนทุกประเทศชาติ

นันทนาการได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ด้านต่างๆ รูปแบบหนึ่งของโปรแกรมนันทนาการในการจัดกิจกรรมให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความสนุกสนานเพลิดเพลิน และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เป็นการเพิ่มพูนความรู้ สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต และสร้างความพึงพอใจให้กับผู้เข้าร่วมกิจกรรม ให้เกิดการเรียนรู้มากที่สุด สอดคล้องกับ รัชดา เครือทิวา. 2554: 159 กล่าวถึงการจัดการนันทนาการคือการจัดการดำเนินการด้านต่างๆ เพื่อให้การดำเนินการนันทนาการในองค์กรบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน การวางแผน การจัดโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการ การจัดการด้านการเงิน การจัดการด้านวัตถุประสงค์และสิ่งอำนวยความสะดวกการจัดการด้านทรัพยากรมนุษย์ รวมทั้งด้านความปลอดภัยและความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการจัดการนันทนาการ กิจกรรมนันทนาการจึงมีมากมายหลายรูปแบบให้บุคคล

ได้เลือกและเข้าร่วมตั้งแต่กิจกรรมที่สามารถทำได้ด้วยตัวเองคนเดียว เช่น การอ่านหนังสือที่ตนเองชอบ การฟังเพลง เป็นต้น และกิจกรรมที่เข้าร่วมเป็นกลุ่มหรือคณะ เช่น การเล่นเกมต่างๆ กิจกรรมจะเกิดความสนุกสนาน ผ่อนคลายความเครียดของผู้เข้าร่วมได้ จำเป็นต้องมีผู้นำกิจกรรมนันทนาการที่มีความรู้ความเข้าใจ ในกิจกรรมนันทนาการ มีทักษะการเป็นผู้นำ เป็นนักสร้างแรงจูงใจ ให้บุคคลอยากเข้าร่วมกิจกรรม ผู้นำนันทนาการ หมายถึง บุคคลที่มีหน้าที่การบริการแนะนำช่วยเหลือบุคคลหรือหมู่คณะ ให้เลือกกิจกรรมนันทนาการที่ต้องการที่จะเข้าร่วมได้ตามความต้องการ ความสนใจแต่ละบุคคล ให้เขาได้รับความพึงพอใจ ความสนุกสนานเพลิดเพลินจากกิจกรรมนันทนาการนั้น ผู้นำนันทนาการมีความสำคัญมากต่อกิจกรรมนันทนาการ เพราะนอกจากมีหน้าที่ดังกล่าวแล้วยังต้องมีหน้าที่คอยระวังรักษาความปลอดภัยแก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมและจะต้องจัดการวางแผนโครงการ เป็นผู้สอน เป็นวิทยากร และให้คำแนะนำในด้านนันทนาการนั้นๆ จึงกล่าวได้ว่า ผู้นำนันทนาการเปรียบประดุจดั่งหัวใจของการจัดนันทนาการ ฉะนั้นผู้นำนันทนาการจึงต้องเรียนรู้วิธีการที่จะจัดกิจกรรมต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง (ประไพ และอาภรณ์ 2546: 8-9)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ในฐานะที่ผู้วิจัยมีบทบาทหน้าที่ในการจัดโปรแกรมนันทนาการเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้กับองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน จึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยและพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมสมรรถนะผู้นำนันทนาการ ระดับต้น เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชน และสังคมต่อไป โดยงานวิจัยการพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมสมรรถนะผู้นำนันทนาการ

ระดับต้นนี้ สอดคล้องกับแผนพัฒนานันทนาการแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2555-2559) ตามยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนาบุคลากรในการเป็นผู้นำและการจัดบริการนันทนาการ และเพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายของวิสัยทัศน์ที่ว่า นันทนาการสร้างคุณภาพชีวิตสังคมเป็นสุข สิ่งแวดล้อมงดงาม โดยมุ่งสู่มาตรฐานสากล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ศึกษาผลของโปรแกรมฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำนันทนาการระดับต้นที่มีต่อนักศึกษาสถาบันการพลศึกษา ปีการศึกษา 2559

ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 ของสถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ทั้ง 17 วิทยาเขต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

1) โปรแกรมฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำนันทนาการระดับต้นทดลองใช้กับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 ของสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี จำนวน 30 คน ที่ได้มาจากวิธีการเลือกแบบเจาะจงและวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย โดยวิธีจับสลากแบบไม่ใส่คืน

2) ศึกษาผลของการเข้าร่วมโปรแกรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำนันทนาการระดับต้นกับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 ของสถาบันการพลศึกษา จำนวน 5 วิทยาเขต ได้แก่ วิทยาเขตอ่างทอง วิทยาเขตกรุงเทพ วิทยาเขตสุพรรณบุรี วิทยาเขตสมุทรสาครและวิทยาเขตชัยภูมิ ที่ได้มาจากวิธีการสุ่มอย่างง่ายจำนวน 45 คน ในแต่ละวิทยาเขต

ตัวแปรในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ โปรแกรมฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำนันทนาการระดับต้น
ตัวแปรตาม ได้แก่ ความรู้ความสามารถของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 ของสถาบันการพลศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. โปรแกรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำนันทนาการระดับต้น ระดับต้น 8 สัปดาห์ ประกอบด้วยสัปดาห์ที่ 1-6 ครั้งละ 2 ชั่วโมง และสัปดาห์ที่ 7-8 ครั้งละ 8 ชั่วโมงรวม 40 ชั่วโมง ลักษณะโครงสร้างของโปรแกรม ประกอบไปด้วย 1) ชื่อโปรแกรม 2) วัตถุประสงค์ 3) ระยะเวลาในการดำเนินโปรแกรม 4) ตารางหัวข้อกิจกรรม KPI และใบงาน/ภาคปฏิบัติในแต่ละครั้ง จำนวน 8 ครั้ง โดยกำหนดสัปดาห์ละ 1 ครั้ง

2. สร้างแบบประเมินความสามารถของผู้นำนันทนาการระดับต้น แบบสอบถาม ซึ่งเป็นข้อคำถามจำนวน 18 ข้อ โดยประเมินข้อคำถามเป็นแบบมาตรประมาณค่าความสำคัญ 4 ระดับตามเกณฑ์ของเบสท์ (Best, 1977: 60)

มากกว่า 3.50 คะแนน หมายความว่ามากที่สุด

2.50 – 3.50 คะแนน หมายความว่า มาก

1.51 – 2.50 คะแนน หมายความว่า น้อย

น้อยกว่า 1.50 คะแนนหมายความว่า น้อยที่สุด

การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 ท่าน ได้ค่า IOC (Index of Item-Objective Congruence) อยู่ระหว่าง 0.6-1.0

2. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ใกล้เคียงที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยจำนวน 30 คน โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำนันทนาการระดับต้น โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. เปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจผู้เข้าร่วมโปรแกรมฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำนันทนาการระดับต้น โดยทดสอบจากแบบประเมินความสามารถของผู้นำนันทนาการระดับต้น ก่อนการทดลองและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มขยายผล โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และทดสอบที (t-test) แบบ Paired Samples t-test

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อความสามารถของผู้นำนันทนาการระดับต้น ของกลุ่มตัวอย่างทดลองโปรแกรม (n=30)

กลุ่มทดลอง	n	$\bar{X}$	S.D.	d	df	t	P
ก่อนเข้าร่วมโปรแกรม	30	1.87	0.65	-1.97	28	-31.214*	.00
หลังเข้าร่วมโปรแกรม	30	3.74	0.29				

*(p < .05)

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาสถาบันการพลศึกษาที่มีต่อโปรแกรมฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำนันทนาการระดับต้น ของผู้เข้าร่วมโปรแกรมที่สถาบันการพลศึกษา ก่อนเข้าร่วมและหลังเข้าร่วม (n = 225)

รายการ	ก่อนเข้าร่วม (n=225)		หลังเข้าร่วม (n=225)		T	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. วิทยาเขตอ่างทอง	1.57	0.71	2.90	0.68	-6.712*	.00
2. วิทยาเขตกรุงเทพ	1.74	0.61	3.26	0.82	-9.715*	.00
3. วิทยาเขตสมุทรสาคร	1.99	0.71	3.17	0.65	-7.511*	.00
4. วิทยาเขตสุพรรณบุรี	1.67	0.60	2.80	0.59	-10.932*	.00
5. วิทยาเขตชัยภูมิ	1.63	0.50	3.19	0.61	-11.826*	.00
รวม	1.72	0.51	3.06	0.64	0.402	.00

*(p < .05)

อภิปรายผล

ผลการเข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำนันทนาการ ระดับต้น ของสถาบันการพลศึกษา ทั้ง 6 วิทยาเขตได้แก่ วิทยาเขตชลบุรี, วิทยาเขตอ่างทอง, วิทยาเขตกรุงเทพฯ, วิทยาเขตสุพรรณบุรี, วิทยาเขตสมุทรสาคร และวิทยาเขตชัยภูมิ ผลปรากฏว่าทั้ง 6 วิทยาเขต มีคะแนนความคิดเห็นต่อความสามารถของผู้ผู้นำนันทนาการระดับต้นเพิ่มขึ้น หลังการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 แสดงให้เห็นว่า คู่มือโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำนันทนาการ ระดับต้น มีประสิทธิผลในการพัฒนาเสริมสร้างให้ผู้เข้าร่วมมีความรู้ความสามารถในการเป็นผู้นำนันทนาการระดับต้น ได้อย่างชัดเจนหลังการเข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำนันทนาการ ระดับต้น โดยใช้แบบประเมินความสามารถของผู้ผู้นำนันทนาการระดับต้น ซึ่งพัฒนาข้อคำถามจากเนื้อหากิจกรรม 8 ครั้ง ของโปรแกรมสร้างเสริมผู้นำนันทนาการระดับต้น เพื่อประเมินความรู้ความเข้าใจของผู้เข้าร่วมโปรแกรมฯ ก่อน

และหลังการเข้าร่วม (Pretest - Posttest) สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. คะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนความคิดเห็นของนักศึกษาสถาบันการพลศึกษาที่มีต่อโปรแกรมฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำนันทนาการระดับต้น ก่อนเข้าร่วมทุกวิทยาเขตอยู่ในระดับน้อยและหลังเข้าร่วมทุกวิทยาเขตอยู่ในระดับมาก เมื่อนำมาเปรียบเทียบระหว่างก่อนเข้าร่วมและหลังเข้าร่วม พบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาสถาบันการพลศึกษาทุกวิทยาเขตหลังเข้าร่วมโปรแกรมฝึกอบรมสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า ผู้เข้าร่วมมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา ความรู้และทักษะในเรื่องคุณลักษณะของผู้ผู้นำนันทนาการมากขึ้นภายหลังจากการเข้าร่วมโปรแกรมฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำนันทนาการระดับต้น ซึ่งนักศึกษาจะรู้สึกได้ถึงความรู้ความสามารถของตนเองและคุณลักษณะของผู้ผู้นำนันทนาการได้สมบัติกายจนกิจ (2540) อ้างถึงในเทพประสิทธิ์

กุลธวัช (2551: 60-61) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะและคุณสมบัติของผู้นำนันทนาการไว้ 5 ข้อ ดังนี้

1. ด้านความรู้ มีความรู้ในเรื่องนันทนาการ ชุมชน นันทนาการธุรกิจการค้า นันทนาการอาสาสมัคร แหล่งนันทนาการ การจัดการบริหารงาน การวัดและประเมินผล
2. ด้านการเป็นผู้นำกิจกรรมนันทนาการ สามารถเลือกและตั้งวัตถุประสงค์ของกิจกรรมให้เหมาะสม สามารถกำหนดความคิดรวบยอด พร้อมกิจกรรมที่ทำ สามารถจัดโครงการระยะสั้น และระยะยาวโดยมีแผนงาน สามารถใช้แรงจูงใจให้ผู้เข้าร่วมมีความสนใจและได้แสดงออก สามารถสาธิตอธิบายกิจกรรมได้ชัดเจนถูกต้อง
3. ด้านบุคลิกภาพ กระฉับกระเฉง ว่องไว และเฉลียวฉลาด มีท่าทางสง่าผ่าเผย ยิ้มแย้ม เป็นมิตร มีมารยาท สุภาพ เรียบร้อย ทั้งกาย วาจา รู้จักการวางตัวได้ถูกต้อง และเหมาะสม ถูกกาลเทศะมีความซื่อสัตย์ สุจริต และยุติธรรม มีคุณธรรม จริยธรรม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
4. ด้านการบริหาร รู้จักการวางแผน การบริหาร และการจัดการองค์ รู้จักการบริหารบุคคล การพัฒนาบุคคล รู้จักการบริหารการเงิน รู้จักการบริหารงานพัสดุ รู้จักการบริหารงานซ่อมบำรุง
5. ด้านความสามารถพิเศษ มีความสามารถในการใช้เครื่องพิมพ์ดีดและคอมพิวเตอร์ มีความสามารถในการใช้เครื่องใช้สำนักงาน รู้เรื่องกฎหมายแรงงานมีความสามารถในการประชาสัมพันธ์ และการสื่อสารในเรื่องบทบาทของผู้นำนันทนาการ สอดคล้องกับ สุวิมล ตั้งสัจพจน์ (2555) กล่าวว่า ผู้นำนันทนาการต้องเรียนรู้เพื่อเป็นผู้นำ Leader เพื่อพัฒนาตนเองให้มีความชำนาญ จะต้องพัฒนาเรียนรู้และฝึกฝนทักษะพื้นฐาน Training ฝึกปฏิบัติ พัฒนาทักษะที่จำเป็นต้องใช้ practice พัฒนาการประเมินผล เพื่อหาข้อผิดพลาด Evaluate พัฒนา

ทักษะในการแก้ไขข้อผิดพลาด ที่เคยเกิดขึ้น Practice และ Hersay และ Blanchard (1982 อ้างถึงใน Russell, 2001: 32-34) ที่ได้กล่าวถึงหน้าที่ของผู้นำนันทนาการ(Recreation leader functions) ว่าผู้นำนันทนาการในแต่ละประเภทต่างก็มีการปฏิบัติหน้าที่ ที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งสามารถแบ่งหน้าที่ของผู้นำออกเป็น 3 ประเภทดังนี้ 1. หน้าที่ทางเทคนิค (Technical Functions) เป็นผู้วางแผน โปรแกรม เป็นผู้ที่สามารถจัดระเบียบองค์กรได้ เป็นผู้ประเมินผล 2. หน้าที่ทางด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้นำนันทนาการมีการทำงานที่ต้องสัมพันธ์กับการให้ข้อมูลข่าวสารในการบริการต้องมีความเข้าใจ และปฏิบัติงานตามกระบวนการของพลวัตรกลุ่ม 3. หน้าที่เกี่ยวกับสร้างความคิด (Conceptual Functions) ต้องมีการปฏิบัติการบนพื้นฐานของปรัชญานันทนาการ ผู้นำนันทนาการต้องมีปรัชญาในวิชาชีพ

ข้อเสนอแนะ

จากงานวิจัยครั้งนี้พบว่า ควรมีการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาสถาบันการพลศึกษาที่มีต่อโปรแกรมฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำนันทนาการระดับต้น ระหว่างเพศชายและเพศหญิง เพื่อให้ได้ข้อมูลนำมาใช้ในการพัฒนาโปรแกรม และกิจกรรมเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำนันทนาการได้อย่างเหมาะสมมากยิ่งขึ้น และควรมีการพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำนันทนาการในระดับกลางหรือระดับที่สูงขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการเป็นผู้นำนันทนาการที่ดีและมีประสิทธิภาพต่อไป

บรรณานุกรม

- กนิษฐา เซารัวัฒนกุล. (2553). การพัฒนารูปแบบการดูแลให้คำปรึกษาแนะนำ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการสอน และการทำวิจัยในชั้นเรียนของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาการสอนคณิตศาสตร์. ปริญญาโท ปรียญานุพนธ์ ปรียญานุพนธ์บัณฑิต เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กัลยาณี ภูมิผล. (2556). การพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนบ้านโนนค้อ อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3. วารสารวิชาการ บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์. 1(1):22-27.
- กาญจนา ไชยพันธ์. (2549). การให้คำปรึกษากลุ่ม. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- เกษร ภูนาใหม่. (2549). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. เชียงใหม่: บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- คณะกรรมการครูสภา. (2557). ประกาศครูสภาเรื่อง การรับรองปริญญาและประกาศนียบัตรทางการศึกษา เพื่อการประกอบวิชาชีพ พ.ศ. 2557. 14 มีนาคม 2557. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ครูสภา.
- ฐิติรัตน์ ดุ้ยเขียว. (2558). การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น. 3(1):229-244.
- ณรงค์ วิชัยรัตน์. (2559). โปรแกรมฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำนันทนาการระดับต้น. ปริญญาโท ปรียญานุพนธ์บัณฑิต สาขาวิชาการกีฬานันทนาการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นพเก้า ณ พัทลุง. (2554). เทคนิคการวิจัยในชั้นเรียน. สงขลา: ดาซหอมสงขลา.
- ปิยะเมศ อินทจำรัส. (2554). การพัฒนาความเข้าใจและเจตคติในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโดยวิธีการใช้ เอกสารเสริมความรู้และการให้คำปรึกษา: กรณีศึกษาโรงเรียนวัดมงคลวรารามเขตจอมทอง สังกัด กรุงเทพมหานคร. วารสารวิชาการศรีปทุม ชลบุรี. 1(1):81-89.
- พรทิพย์ กาญจนนิต, และคนอื่นๆ. (2546). การจัดการความรู้: สู่วงจรคุณภาพที่เพิ่มพูน. กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์.
- พรพิมาน วงษ์ปัตตา. (2546). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9. ปริญญาโท ปรียญานุพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต (การวิจัยการศึกษา) มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มนิรัตน์ จอมพุก. (2550). การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3. สารนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.
- มัลลวีร์ อุดลัฒนศิริ. (2552). เทคนิคการให้คำปรึกษา : การนำไปใช้. ขอนแก่น : สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา และให้คำปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. (2556). พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร :ราชบัณฑิตยสถาน.
- วโร เพ็งสวัสดิ์. (2546). การวิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ: สุริยาสาส์น.
- วิทยธร ท่อแก้ว. (2549). การบริหารเวลา. สืบค้นเมื่อ 21 สิงหาคม 2559, จาก <http://www.stou.ac.th>.
- วิไลวรรณ จันน้ำใส (2555). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30. ปริญญานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต (เทคโนโลยีวิจัยและการพัฒนาหลักสูตร) .ปทุมธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สุภาวดี ปานสกุล. (2550). ศึกษาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนวัดแสงสรรค์อำเภอดุสิต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2. สารนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- สุมาลี เจริญรอย. (2556). การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร. 4(2):149-157.
- สมใจ ดันติวัฒน์. (2554). การศึกษาวิเคราะห์เทคนิคการให้คำปรึกษาด้วยพุทธวิธีสำหรับนักเรียน.ปริญญานิพนธ์ พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาพระพุทธศาสนา). กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สมเกียรติ เอี่ยมกลิ่น. (2548). การศึกษาการใช้เวลาในการบริหารงานสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา. ปริญญานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. นครราชสีมา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์.วารสารเกื้อการุณย์. 21(2):113-125.
- สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย. (2553). การบริหารเวลา (Time Management). กรุงเทพมหานคร: สถาบันดำรงราชานุภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย.
- Corey, Gerald. (2004). Theory and Practice of Group Counseling (6th Ed.). CA: Thomson Brooks / Cole Publishing.
- Hair, Jr, et al. (2006). Multivariate Data Analysis (6th Ed.). NJ: Pearson Prentice Hall.
- Maslow, A.H. (1954). A Theory of Human Motivation. Psychological Review. 50(4):370-396.
- McClelland, D.C. (1985). Human Motivation. Oakland, NJ: Scott, Foresman and Company.
- Schumacher, R. & Lomax, R. (2010). A Beginner's Guide to Structural Equation Modeling 3rd ed. New York: Routledge.

Academic
Journal Institute
of Physical Education

